

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет аудіовізуального мистецтва
Кафедра телерепортерської майстерності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

І. О. Сташевська

« 30 » серпня 2021 року

**Силабус
навчальної дисципліни**

«СЦЕНАРНА МАЙСТЕРНІСТЬ В АУДІОВІЗУАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ»

Галузь знань — 02 Культура і мистецтво

Спеціальність — 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Освітня програма — Режисура телебачення

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський), курс 2, семестр 3

Харків - 2021

2

Силабус склала
доцент кафедри телерепортерської майстерності, кандидат наук із соціальних комунікацій,
заступник декана факультету аудіовізуального мистецтва
Косачова Ольга Олександрівна

Обговорено та затверджено: на засіданні кафедри телерепортерської майстерності

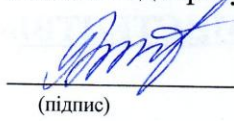
Протокол від “30” серпня 2021 року № 3.

Завідувач кафедри телерепортерської майстерності,

(підпис) (Логінова Т. О.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено Радою факультету аудіовізуального мистецтва
Протокол від “31” серпня 2021 року № 2.

Голова Ради факультету АВМ

(підпис) (Рябуха Н. О.)
(прізвище та ініціали)

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва дисципліни	Виробництво аудіовізуальних творів
Викладач	Косачова Ольга Олександрівна
Контактний телефон та e-mail викладача	734-99-24, ktm_khdak@ukr.net
Інформація про консультації	Консультації відбудуться напередодні іспиту
Логіка вивчення курсу	<p><i>Пререквізити:</i> Вивченню дисципліни «Сценарна майстерність в аудіовізуальному мистецтві» передуює дисципліна «Теорія драматургії в аудіовізуальному мистецтві», що має на меті ознайомлення здобувачів із класичними засадами драматургії</p> <p><i>Постреквізити:</i> На 3 курсі здобувачі реалізовуватимуть набуті, у ході вивчення сценарної майстерності, знання та навички в межах провідної фахової дисципліни: «Режисура аудіовізуальних творів». Здобутий обсяг соціокультурного досвіду у вигляді системи знань, умінь, норм і цінностей стане теоретичним підґрунтям подальшого вивчення на II (магістерському) освітньому рівні таких навчальних дисциплін як «Практикум з виробництва екранних творів», а також при проходженні практики та підготовці освітньо-кваліфікаційних робіт.</p>

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Сценарна майстерність в аудіовізуальному мистецтві» займає одне з провідних місць у навчальному плані факультету аудіовізуального мистецтва. Поряд із основною фаховими для здобувачів дисциплінами: «Режисура аудіовізуальних творів», «Майстерність оператора у виробництві аудіовізуальних творів», «Майстерність ведучого та кореспондента в аудіовізуальному мистецтві» ця дисципліна покликана розкрити для студентів методику створення сценаріїв ігрових та документальних форм аудіовізуальних творів, створення яких лежатиме в сфері їх базових професійних компетенцій. Об'єктом вивчення дисципліни «Сценарна майстерність в аудіовізуальному мистецтві» є: ігрові форми аудіовізуальних творів. Предметом курсу є вивчення історії, теорії сценарної майстерності, зокрема методики підготовки ігрових аудіовізуальних творів.

3. МЕТА КУРСУ

Метою дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок зі створення сценаріїв ігрових форм аудіовізуальних творів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сценарна майстерність в аудіовізуальному мистецтві»: ознайомити студентів з історичними та теоретичними засадами сценарної майстерності; розкрити принципи підготовки сценаріїв аудіовізуальних творів певних жанрів відповідно до авторського задуму та потреб цільової аудиторії.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати вивчення даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання:

- усвідомлювати значення мистецтва в загальнокультурній еволюції людства, класифікувати види, стилі, художні школи та течії, аналізує основи їх художньої мови;
- вільно використовувати фахову термінологію, притаманну для аудіовізуального мистецтва та виробництва;
- вміти аналізувати сценарії, усвідомлювати та характеризувати специфіку сценарної побудови аудіовізуальних творів, володіти навичками конструювання сценарію, технологіями

створення сценарно-драматургічних основ різних типів аудіовізуальних творів;

- типологічно розрізняти роди, види, жанри, стилі аудіовізуальної продукції, визначати особливості формування художнього образу в кожному з типів архітектонік відповідних рівнів, визначати специфічні принципи використання виражальних засобів, формоутворення екранної образності та особливості їх прояву в композиційній побудові аудіовізуального твору; здійснювати пошук нових форм втілення;

- усвідомлювати колективну природу творення, необхідність взаємодії зі співтворцями та творчо-виробничими виконавцями на шляху від задуму до практичної його реалізації. демонструвати здатність осмислення, аналізу та критичного ставлення до власних та колективних ідей;

- тлумачити екранний твір не тільки як художньо-інформаційний продукт, а й як комерційний проект. визначати конкурентну здатність творчого проекту та потенційну аудиторію, здійснювати планування творчого процесу, враховуючи технологічні та технічні особливості;

- демонструвати чіткі і реалістичні уявлення проблем і труднощів в роботі над аудіовізуальним твором, вивчати та визначати цільову аудиторію, здійснювати аналіз задуму та на його основі розробляє рішення, враховуючи технічні, технологічні та фінансові параметри проекту.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- здатність розробляти та управляти проектами.
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- здатність працювати в команді, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Професійні компетентності:

- знання історії, теорії мистецтва, специфіки його видів (образотворчого, кіно- та телемистецтва, відео- та медіа-арту) як творчого відображення дійсності та специфічної форми суспільної свідомості, людської діяльності;

- уміння використовувати фахову термінологію відповідно до мовних та етичних норм і потреб, вимог стилю з урахуванням поставленої мети та специфіки аудіовізуального твору;

- усвідомлення законів драматургії, різних типів драматургічних конструкцій, логіки та специфіки їх функціонування; місця драми у формуванні художнього образу;

- здатність до створення художнього образу засобами аудіовізуального мистецтва, використовуючи асоціативно-образне мислення та чуттєве сприйняття оточуючої дійсності;

- спроможність організовувати знімально-постановочну роботу над екранним твором у творчій команді «сценарист – режисер – оператор»;

- знання методів і прийомів сучасного менеджменту в галузі аудіовізуальному мистецтва, базові навички фінансового та адміністративного забезпечення кіно-, телевиробництва.

- розуміння ролі цільової аудиторії в процесі виробництва і споживання аудіовізуальних творів.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова компонента
Формат курсу	Денна форма навчання, 3 семестр
Обсяг курсу	За навчальним планом:
	кількість кредитів - 6
	загальна кількість годин - 97
	аудиторних - 35
	самостійної роботи - 50
	тижневих годин для денної форми навчання - 2
Технічне і програмне	В режимі очного навчання – ноутбук, плазма, HDMA кабель.

забезпечення/обладнання	В режимі дистанційного навчання – ноутбук.
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: опитування, тестування. Види: лекції, практичні, індивідуальні заняття. Методи: дискусії, ігри, мультимедійні презентації, відеоперегляди, сценарні читання.
Поточний контроль	опитування, тестування
Підсумковий контроль	іспит
Політика курсу	<p>Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених навчальним планом видів занять до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємопогоджують.</p> <p>Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на іспиті.</p> <p>Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.</p>

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма							
	усього	у тому числі						
		л	п	с	інд	с.р.	консульт.	іспит
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1.								
Тема 1.	12	2				10		
Тема 2.	12	2				10		
Тема 3.	26	2	10		4	10		
Тема 4.	22	2	10			10		
Тема 5.	17	2	5			10		
Разом за розділом 1	97	10	25		4	50	2	6
Усього годин	97	10	25		4	50	2	6

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

- 1) відвідування лекцій та виконання завдань до лекційного матеріалу;
- 2) робота на практичних заняттях;
- 3) поточні опитування,
- 4) сценарні читання,
- 5) виступи на наукових заходах,
- 6) командні проекти (відеороботи).

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: 40 балів.

Підсумковий контроль – 60 балів.

Всього: 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.	Підсумковий контроль (залік)
10%	15%	15%	60%
4 тиждень	8 тиждень	13 тиждень	Заліково-екзаменаційна сесія

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література для підготовки	Кількість балів, які може отримати здобувач
	Розділ 1. Сценарій аудіовізуального твору			
	<i>Тема 3. Побудова сценарію</i>			
1.	Структура сценарію (модель №1)	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	8,12,15	5
	Структура сценарію (модель №2)	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	5,7,11	5
2.	Структура сценарію (модель №3)	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та	11, 12, 13	5

		обговорення		
3.	Структура сценарію (модель №4)	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	3, 4, 5	5
4.	Структура сценарію (модель №5)	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	6,8,9	5
5.	<i>Тема 4. Система персонажів</i>			
	Коло дійових персонажів	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	1,5,10	5
6.	Розробка характеру головного героя	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	7,8,11,13	5
7.	Колективний головний герой	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	1, 5, 14	5
8.	Дуга персонажа	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	1, 4, 5	5
	<i>Тема 5. Персонажі: психотипи й архетипи</i>			
	Аналіз психотипів	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	1,3,9,14	5
	Аналіз архетипів	1. Оголошення завдання 2. Питання 3. Виконання 4. Перевірка та обговорення	2,5,10,11	5

10. ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Розділ 1. Сценарій аудіовізуального твору

Аналіз та конспект методичних розробок провідних практикуючих сценаристів світу

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Заявка до власного сценарію
2. Сценарні читання

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова

1. McKee, R. (1997). *Story: Substance, Structure, Style and the Principles of Screenwriting*. New York: Regan Books
2. Брюховецька, Л.І. Кіномистецтво [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька. – Київ : Логос, 2011. – 391 с.
3. Вайно, М.Е. Сценарна майстерність [Текст] : навч. посібник / М. Е. Вайно, А. З. Житницький. Кн. 2. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2015. – 143 с.
4. Вступ до сценарної майстерності [Текст] : навч. посібник / уклад. М. О. Мироненко ; Київський міжнародний ун-т. - К. : КиМУ, 2006. - 86 с.
5. Зубавіна, І.Б. Структуротворча роль міфа в українському кіно [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.04 / Зубавіна Ірина Борисівна ; Київський держ. ін-т театрального мистецтва ім. І.К.Карпенка-Карого. - К., 1997.
6. Нікоряк, Н. В. Автентичність кіносценарію як сучасного літературного тексту [Текст] : [монографія] / Наталія Нікоряк. – Чернівці : Місто, 2011. – 239 с.
7. Обертинська, А.П. Основи теорії драми та сценарної майстерності [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закладів культури і мистецтв / А. П. Обертинська ; Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв. - 2-ге вид. - К. : ДАКККіМ, 2002. - 132 с.
8. Сценарій в інтернет-просторі [Текст] : програма та навч.-метод. матеріали нормат. навч. дисципліни підготовки бакалаврів (4 курс) напряму 02 "Культура і мистецтво", спец. 021 "Аудіовізуал. мистецтво та виробництво" / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. телерепортер. майстерності ; [уклад. Косачова Ольга Олександрівна]. – Харків : ХДАК, 2016. – 42 с.

Додаткова

9. Бучко, Р.М. Як написати сценарій. Текст [Текст] : ринок сценаріїв у Голлівуді і в нас / Роман Бучко // Кіно-Театр. – 2008. – № 3. – С. 62-63.
10. Вильярехо, Эми Фильм. Теория и практика [Текст] = Film Studies. The Basics / Эми Вильярехо ; [пер. с англ. А. А. Ильина ; авт. вступ. ст. М. М. Абдуллаева]. – Харьков : Гуманитар. Центр, 2015. – 226 с.
11. Горпенко, В. Г. Пластика фільму [Текст] : кінообраз і пластичні засоби виразності / В. Г. Горпенко. – Київ : Мистецтво, 1984. – 99 с.
12. Ейзенштейн, С.М. Естетика кіномистецтва [Текст] : дослідження, статті, лекції / Сергій Ейзенштейн ; [упорядкув., вступ ст. та прим. Ю. С. Левіна ; пер. Л. Г. Чубасової]. – Київ : Мистецтво, 1978. – 310 с.
13. Касьянова, С.П. Принципи і засоби художнього втілення концепції людини в кіноповістях "Звенигора", "Арсенал", "Земля", "Повість полум'яних літ", "Україна в огні" О.Довженка [Текст] : дис...канд. філол. наук: 10.01.01 / Касьянова Світлана Петрівна ; Київський ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 1995. - 163 л.
14. Логвиненко М. І. Концепт-сценарій, концепт-скрипт, текстовий концепт-сценарій: проблематика тлумачення [Електронний ресурс] / М. І. Логвиненко // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Філологічна. - 2012. - Вип. 24. - С. 184-185.
15. Санін, О. "Сценарій – це дуже утилітарний твір..." [Текст] / Олесь Санін; Розмову вела Лілія Бондарчук // Кіно-Театр. – 2006. – № 6. – С. 38-40.

Інформаційні ресурси

13. Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>
14. Наукова періодика України — http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=
15. The Internet Movie Script Database – <https://imsdb.com/>
16. The Movie Database (TMDB) – <https://www.themoviedb.org/about>